
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Jándula Heras, Aleix; Aliana Cervera, Marc, dir. ¿Cómo afecta el incremento del salario mínimo al mercado de trabajo y la desigualdad : análisis del caso español del año 2019?. 2025. (Grau en Relacions Laborals)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/319212>

under the terms of the license

TREBALL DE FI DE GRAU

**COM AFECTA L'INCREMENT DE L'SMI AL MERCAT DE
TREBALL I LA DESIGUALTAT:
ANÀLISI DEL CAS ESPANYOL DE L'ANY 2019**

Alumne: Aleix Jándula Heras

Tutor: Dr. Marc Aliana Cervera

Curs 2024/2025

Facultat de Dret

Grau en Relacions Laborals

Agraïments

Vull donar les gràcies al meu tutor, Marc Aliana Cervera, per la seva ajuda amb aquest treball. Endinsar-me en el món de l'economia no hauria estat el mateix sense la seva guia, ja que no és un camp amb el qual estigui familiaritzat. Valoro molt que sempre hagi trobat un moment per reunir-nos quan ho he necessitat i la paciència que ha tingut per resoldre els meus dubtes. Ha estat un suport important per tirar endavant aquest TFG.

Abstract

Spain took a significant step by substantially increasing its minimum wage from 2019, marked by a notable 22.3% rise in that particular year. The primary objective was to support low-wage earners and enhance social equity. This paper examines the ongoing debate: did these substantial wage increases primarily contribute to social improvements, or did they also generate considerable employment challenges?

Through a review of recent academic studies and their findings, this work analyzes the diverse impacts on employment levels, income inequality, and poverty rates. Particular attention is given to the effects on vulnerable worker groups and specific economic sectors. On one hand, there were clear improvements in the earnings of low-paid workers, and a reduction in wage disparities. On the other hand, some research suggests adverse employment effects in certain segments, such as moderated job creation or an increased risk of job loss for some individuals. Conversely, other studies found no significant overall impact on employment levels. This paper synthesizes these varied findings to provide a balanced perspective on Spain's significant policy initiative to enhance wage fairness and the related academic and public discourse.

Title: “The impact of the SMI increase on the labor market and inequality: an analysis of the Spanish case in 2019.”

Key words: Minimum Wage, Employment, Inequality, Spanish Labor Market, Wage Policy

Índex de Continguts

1.	Introducció.....	5
1.1.	Introducció del problema.....	5
1.2.	Justificació de la recerca.....	5
1.3.	Objectius del treball	6
1.4.	Metodologia.....	6
2.	Marc Teòric.....	7
2.1.	Conceptes Clau	7
3.	Síntesi dels articles	10
4.	Anàlisi Comparativa de la Literatura sobre l'Impacte de l'Augment de l'SMI a Espanya.....	13
4.1.	Introducció.....	13
4.2.	Context	13
4.3.	El Model Tradicional davant l'Evidència Empírica	14
4.4.	L'Impacte sobre la Desigualtat i la Pobresa	15
4.5.	L'Impacte sobre l'Ocupació i la Qualitat del Treball	17
4.6.	Efectes per col·lectiu.....	19
4.7.	Síntesi Crítica	20
5.	Conclusions	23
	Bibliografia.....	24

1. Introducció

Entre el 2019 i el 2024, el Salari Mínim Interprofessional ha experimentat un increment del 54,16%, passant de 735,6 euros a 1.134 euros mensuals¹. Aquesta dada ens convida a examinar els possibles efectes d'aquest canvi sobre l'ocupació i la desigualtat a Espanya.

1.1. Introducció del problema

El Salari Mínim Interprofessional (SMI) és un instrument polític que té la funció de garantir una remuneració mínima per a tots els professionals. A Espanya, aquest es fixa de forma anual, per real decret, després d'haver-se negociat amb els representants dels treballadors i empresaris (art. 27 TRLET). En els últims anys, l'augment del SMI ha tingut un paper destacat en la millora de les condicions laborals, especialment entre els treballadors amb salaris baixos.

En els últims set anys, el govern ha incrementat el SMI més d'un 50%, trencant així amb la tendència històrica dels últims 40 anys, on aquest només s'actualitzava amb la inflació. L'SMI ha passat de 735,6 euros mensuals el 2018 a 1.134 euros el 2024, un increment del 54,16%². És important destacar l'augment de l'any 2019, que va establir una pujada del 22,3%, el creixement més gran de les últimes quatre dècades. Aquestes pujades han estat impulsades per governs de caire més progressista, i s'han justificat com a una eina eficaç per a garantir salaris dignes i per reduir la pobresa. Tot i això, s'han plantejat dubtes sobre el seu impacte en la creació de treball o la possible reducció de l'ocupabilitat³.

1.2. Justificació de la recerca

La pregunta davant d'aquestes polítiques laborals és conèixer si aquests increments de forma continuada podrien haver afectat de forma negativa a la contractació de nous treballadors o, si pel contrari, han aconseguit distribuir la riquesa sense crear un perjudici al mercat laboral. En aquests últims anys s'han estudiat aquest seguit de mesures i s'ha intentat aportar evidència científica sobre com han afectat les reformes del SMI a l'economia, l'ocupació i a la desigualtat. Davant aquesta situació, s'ha de analitzar si l'augment del SMI funciona com una bona política per a reduir la pobresa i la desigualtat, com afirmen els representants dels treballadors⁴, o pel contrari, afecta negativament al mercat de treball, frena la creació d'ocupació i augmenta la desigualtat, com afirmen els representants dels empresaris⁵.

¹ Índice General Salario Mínimo Interprofesional, 2025

² Índice General Salario Mínimo Interprofesional, 2025

³ De Paz-Báñez et al. (2024)

⁴ Ollé (2025)

⁵ Hidalgo et al. (2025)

1.3. Objectius del treball

Aquest treball té com a objectiu principal analitzar l'impacte de les pujades del Salari Mínim Interprofessional (SMI) en l'ocupació a Espanya durant els últims anys, basant-se en la revisió de les publicacions a revistes científiques.

Aquesta anàlisi es durà a terme a través de la lectura i interpretació de les recerques elaborades en aquest àmbit, és a dir, sobre els efectes de l'increment de l'SMI sobre el mercat laboral, tant en la creació com en la pèrdua d'ocupació. A més, s'intentarà identificar quins son els grups més afectats per aquestes mesures.

Amb aquest treball es busca oferir al lector una visió clara, amb fonament científic, i a través de l'anàlisi de dades empíriques, com les polítiques d'augment del SMI han afectat al mercat laboral espanyol.

1.4. Metodologia

La metodologia que s'utilitzarà per a l'elaboració d'aquest treball es basarà en la revisió d'estudis científics publicats i de dades empíriques publicades en revistes acadèmiques. Es farà una anàlisi de les recerques dels últims anys on s'estudia l'impacte de les reformes de l'SMI, com les que s'han dut a terme entre l'any 2019 i el 2023, per determinar:

1. Quin ha estat l'augment o disminució de l'ocupació després de l'augment del SMI
2. Com ha afectat aquest augment els grups més desfavorits (joves, dones i treballadors amb contractes temporals)
3. S'ha reduït la pobresa i desigualtat després de les variacions del SMI.

També es farà ús de les dades que ofereixen organismes públics com l'INE o el Banc d'Espanya per a complementar els resultats que s'obtinguin.

2. Marc Teòric

2.1. Conceptes Clau

Salari Mínim

El salari mínim és la quantitat mínima pagadora a un treballador per la feina realitzada o pels serveis prestats, en un període determinat, calculada en funció del temps o de la producció, que no es pot reduir ni per acord individual ni col·lectiu, que està garantida per llei i que pot fixar-se de manera que cobreixi les necessitats mínimes del treballador i de la seva família, tenint en compte la situació econòmica i social nacional⁶.

En els darrers anys, el salari mínim ha guanyat una forta popularitat entre els governs de tot Europa. Els responsables polítics han fet campanya amb força per incrementar el salari mínim en diversos països i, de fet, els salaris mínims com a proporció del salari mitjà han crescut de manera constant en la majoria d'economies industrialitzades avançades⁷. Un cop definit el Salari Mínim, cal examinar també com aquest pot influir en la desigualtat econòmica, atès que un dels objectius principals d'incrementar l'SMI és reduir les esclotxes salarials.

Desigualtat econòmica

En el context de la política salarial, aquesta desigualtat sovint es veu influenciada per factors com el salari mínim i la seva capacitat per reduir la pobresa i millorar les condicions econòmiques dels treballadors amb ingressos baixos⁸.

Ocupació

Els ocupats són totes aquelles persones de 16 anys o més que durant la setmana de referència van tenir una feina per compte aliena, com a assalariats, o van exercir una activitat per compte propi, és a dir, com a treballadors autònoms⁹. Quan parlem d'ocupació, ens referim a totes aquelles persones en actiu que han trobat un lloc de treball. Tot i això, per comprendre completament el mercat laboral, cal abordar també el concepte d'atur, que comprèn les persones que, tot i voler treballar, no aconsegueixen inserir-se laboralment

Atur

Les persones ocupades són aquelles de 16 anys o més que durant la setmana de referència tenien una feina per compte d'altri com a assalariats o desenvolupaven una activitat per compte propi com a autònoms¹⁰. En relació amb aquesta activitat laboral, durant la setmana de referència poden

⁶ ILO. (2014)

⁷ Cova, (2025)

⁸ De Paz-Báñez et al., 2024d

⁹ INE - Instituto Nacional de Estadística, (2025)

¹⁰ INE - Instituto Nacional de Estadística, (2025)

haver treballat almenys una hora en aquest període a canvi d'una remuneració, salari, benefici empresarial o ingressos familiars, entre altre; o haver estat absents temporalment de la seva ocupació, però mantenint-hi un vincle estret. Malgrat que l'atur és un indicador bàsic per mesurar quina és la salut del mercat de treball, estar ocupat no sempre garanteix no patir precarietat. És aquí on apareix el concepte de pobresa laboral, que es dona quan els ingressos d'un ocupat no són suficients per assegurar-li unes condicions de vida dignes

Pobresa Laboral

La pobresa laboral es dona quan hi ha treballadors que cobren menys d'un salari suficient per tenir una vida digna. Aquesta situació comporta, no només una injustícia social, sinó que també crea un efecte de competència deslleial que repercuteix en les empreses que sí que paguen un salari just¹¹.

Grup de tractament / Grup de control

En estudis experimentals o quasi-experimentals (com els que analitzen l'impacte del salari mínim), el grup de tractament és aquell conjunt d'individus, empreses o regions que reben la intervenció o estan exposats al canvi que s'estudia¹². El grup de control és un conjunt comparable que no rep la intervenció i serveix com a punt de referència per estimar l'efecte causal de la intervenció, aïllant-lo d'altres factors. La comparació entre l'evolució d'ambdós grups permet mesurar l'impacte de la política o canvi estudiat.

Spillover effect (Efecte indirecte)

L'efecte indirecte o “spillover effect” es refereix, en el context del salari mínim, a l'impacte indirecte que una pujada del salari mínim té sobre els salaris dels treballadors que ja guanyaven una mica per sobre del nou mínim. Quan el salari mínim augmenta, les empreses poden decidir apujar també els salaris d'aquests treballadors, ja sigui per mantenir les diferències salarials relatives dins l'empresa, per motivació, o per atracció i retenció de talent. Aquest efecte pot estendre la influència compressora del salari mínim sobre la desigualtat salarial més enllà del grup directament afectat per la pujada. També pot existir un efecte far sobre els salaris del sector informal.

Elasticitat

L'elasticitat és un concepte econòmic general que mesura la sensibilitat d'una variable davant del canvi d'una altra. S'expressa com el canvi percentual d'una variable dividit pel canvi percentual de l'altra variable. En el context del salari mínim, s'utilitza sovint l'elasticitat de l'ocupació

¹¹ De Paz-Báñez et al., (2024d)

¹² Barceló et al., (2021)

respecte al salari mínim, que mesura el canvi percentual en l'ocupació (o les hores treballades) resultant d'un increment de l'1% en el salari mínim. Una elasticitat negativa (p. ex., -0.1) indicaria que un augment del 10% del salari mínim comportaria una reducció de l'1% en l'ocupació. Històricament, la magnitud d'aquesta elasticitat ha estat objecte de gran debat.

Diferències en Diferències (DID)

La tècnica de Diferències en Diferències és un mètode d'avaluació d'impacte quasi-experimental utilitzat per estimar l'efecte causal d'una intervenció específica, com per exemple, una pujada del salari mínim. Compara l'evolució temporal de la variable resultat (p. ex., ocupació, ingressos) en el grup de tractament (exposat a la intervenció) amb l'evolució temporal de la mateixa variable en el grup de control (no exposat o menys exposat). La idea és que la diferència entre aquestes dues evolucions (la “doble diferència”) aïlla l'efecte de la intervenció, eliminant els biaixos deguts a tendències temporals comunes a ambdós grups i a diferències fixes preexistents entre els grups, sempre que es compleixi el supòsit de tendències paral·leles.

Quasi-experiment

Un experiment natural o quasi-experiment és una situació en què un esdeveniment extern o una intervenció crea condicions semblants a les d'un experiment controlat aleatoritzat, però sense que l'investigador controli directament l'assignació als grups de tractament i control. Permet estimar efectes causals aprofitant variacions exògenes en l'exposició a la intervenció. L'estudi de Card i Krueger comparant Nova Jersey i Pennsilvània o l'anàlisi de la pujada de l'SMI a Espanya el 2019 són exemples d'aproximacions quasi-experimentals.

Mètode de Control Sintètic (MCS)

És una tècnica estadística utilitzada per avaluar l'efecte d'un canvi en una política, per exemple, en estudis de cas comparatius. Consisteix a construir una unitat de control “sintètica” o artificial com una combinació ponderada d'altres unitats (regions, països) que no van rebre la intervenció. L'objectiu és que aquesta unitat sintètica reproduïxi el millor possible les característiques i la trajectòria de la variable resultant (per exemple, l'ocupació) de la unitat tractada abans de la intervenció. La diferència en l'evolució de la variable resultant entre la unitat tractada i la unitat sintètica després de la intervenció s'interpreta com l'efecte causal de la intervenció. S'utilitza en l'estudi d'Arnadillo, Fuenmayor i Granell (2024), per estudiar els efectes sobre l'ocupació de l'augment del SMI.

3. Síntesi dels articles

“State intervention in low-wage work: Politics, social actors, and increased governmental control in the setting of the minimum wage” (Cova, 2025)

En aquesta publicació, l'autor s'interessa en investigar l'evolució del paper de l'Estat en la regulació del salari mínim. A més, intenta explicar per què els governs prenen un rol cada cop més important en la fixació de salaris en el segment de baixos salaris. En el article es reflexiona sobre els factors polítics i econòmics que han portat als estats a regular un salari mínim.

L'autor conclou que la reducció del poder sindical i la baixada de la cobertura de la negociació col·lectiva ha afavorit que els governs assumeixin un paper més rellevant a l'hora de fixar el salari mínim.

“Employment effects of the minimum wage: evidence from the Spanish 2019 reform” (Gorjón et al., 2023)

L'article pretén analitzar l'efecte de l'augment del salari mínim a Espanya l'any 2019 (un 22%, dels 735,90€ als 900€ mensuals)¹³ en l'ocupació. Els autors analitzen tant la destrucció dels llocs de treball com la reducció de les hores treballades.

En el treball realitzat no es detecta un efecte negatiu immediat les primeres setmanes/mesos, però detecta un increment de la probabilitat de perdre el lloc de treball i de reduir la intensitat laboral.

Després d'un any la probabilitat de que un individu del grup de control quedi en situació d'atur creix en 1,7 punts. A més, la reducció de les hores treballades augmenta 0,9 punts percentuals. Podem extreure que l'efecte és diferenciat per edat, amb més impacte en treballadors grans i molt joves; pel tipus de jornada, amb diferències entre temps complet i temps parcial; pel sector econòmic i per àrea geogràfica on és més intens en zones amb salaris més baixos.

“Assessing the impact of an increase in the minimum wage on household income and poverty” (Arranz i García-Serrano, 2025)

El “paper” analitza com l'augment fort del salari mínim (el de 2019 a Espanya, aproximadament un 22%¹⁴) afecta els ingressos familiars i la pobresa. L'enfocament central és veure si l'increment del salari mínim millora la situació econòmica de les llars amb baixos ingressos.

El resultat de la investigació afirma que després de l'augment, les llars on els integrants cobren el SMI experimenten, de mitjana, un increment significatiu dels ingressos i una menor probabilitat de romandre en situació de pobresa. L'estudi apunta que l'SMI pot ser una eina que disminueix

¹³ Índice General Salario Mínimo Interprofesional, (2025)

¹⁴ Índice General Salario Mínimo Interprofesional, (2025)

la pobresa laboral. Per tant, determina que l'augment del salari mínim comporta un efecte redistributiu que pot arribar a contribuir a reduir la desigualtat.

“Effects of the Minimum Wage (MW) on Income Inequality: Systematic Review and Analysis of the Spanish Case” (de Paz-Báñez et al., 2024)

Els autors realitzen una revisió dels treballs existents sobre la relació entre el salari mínim i la desigualtat, i després, aporten evidències del cas espanyol, on es va produir un augment rellevant de l'SMI.

En la majoria d'estudis, s'observa que l'SMI tendeix a reduir la desigualtat de salaris i a millorar la situació dels treballadors que estan en la part baixa de la distribució.

En el cas espanyol de 2019 es troba un efecte positiu en la reducció de la desigualtat a la cua baixa de la distribució, sense que les possibles repercussions negatives, com la destrucció de llocs de feina, puguin reduir l'efecte de millora distributiva. Determina que la hipòtesi que la pujada significativa del salari mínim pot tenir un paper notable en reduir la desigualtat.

“Los efectos del salario mínimo interprofesional en el empleo: nueva evidencia para España” (Barceló et al., 2021)

Aquest article utilitza diverses dades i enfocaments per analitzar l'impacte sobre l'ocupació de l'increment del salari mínim interprofessional a Espanya l'any 2019.

L'anàlisi conclou que, després de l'augment de l'SMI, es va observar un menor creixement de l'ocupació en el col·lectiu de treballadors amb salaris més baixos. L'estimació agregada suggereix una pèrdua neta d'ocupació per als treballadors afectats d'entre un 6% i un 11%. L'anàlisi individual estima un increment de la probabilitat de perdre l'ocupació d'entre 2 i 3 punts percentuals per als afectats.

Exercicis alternatius indiquen un impacte advers més gran sobre la pèrdua d'ocupació per als treballadors de més edat, i una reducció més acusada de les hores treballades i del flux de creació d'ocupació per als joves.

Finalment, els autors assenyalen les dificultats metodològiques per identificar inequívocament un grup de control comparable i subratllen la necessitat de ser cautelosos en la interpretació dels impactes estimats.

“Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania” (Card & Krueger, 1994)

Aquest estudi avalua l'impacte sobre l'ocupació de l'augment del salari mínim a Nova Jersey (de \$4,25 a \$5,05 per hora) l'abril de 1992. Es van enquestar 410 restaurants de menjar ràpid a Nova Jersey i l'est de Pennsilvània (on el salari mínim es va mantenir constant a \$4,25) abans i després de l'increment.

Contràriament a la predicció del model competitiu estàndard, no es troba cap indicació que l'augment del salari mínim reduís l'ocupació. De fet, les comparacions entre els dos estats i dins de Nova Jersey (entre restaurants afectats i no afectats per la pujada) suggereixen que l'ocupació relativa va augmentar als restaurants afectats per l'increment salarial. L'estudi tampoc troba evidència que els empresaris compensessin l'augment reduint beneficis no salarials. Finalment, els preus del menjar ràpid van augmentar relativament més a Nova Jersey, suggerint un trasllat parcial dels costos als consumidors.

“The Economics of Minimum Wage Legislation” (Stigler, 1946)

L'article analitza teòricament els efectes econòmics de la legislació sobre el salari mínim, qüestionant la seva eficàcia per reduir la pobresa. Sosté que en mercats competitius, un salari mínim efectiu provoca l'acomiadament dels treballadors menys productius, reduint l'ocupació i la producció agregada. Argumenta que el salari mínim és una eina ineficaç i poc equitativa per combatre la pobresa, ja que la relació entre el salari per hora i la renda/necessitats familiars és feble. Proposa l'assistència directa basada en la necessitat (com un impost negatiu sobre la renda) com una alternativa més eficient

“Minimum wages, youth employment and spatial spillovers: New evidence for Spain” (López-Tamayo, Melguizo i Ramos, 2022)

Aquest estudi se centra en com els augments del salari mínim afecten l'ocupació juvenil a Espanya, posant atenció en un aspecte en les interconnexions entre els mercats laborals regionals de les diferents províncies. Els autors argumenten que no tenir en compte com les condicions laborals d'una regió poden influir en les regions veïnes (efectes de desbordament o “spillover”) pot portar a conclusions errònies. Utilitzant dades provincials espanyoles entre 2006 i 2018, l'estudi troba que aquests efectes espacials són importants. Un cop corregits aquests possibles biaixos, els resultats mostren que, en general, l'augment del salari mínim no té un impacte negatiu significatiu en l'ocupació juvenil. L'única excepció es troba en el grup d'edat més jove, de 16 a 19 anys, on sí que s'observa un cert efecte negatiu.

“The relationship between minimum wage and employment. A synthetic control method approach” (Arnadillo, Fuenmayor i Granell, 2024)

Aquest article analitza l'impacte de l'augment del salari mínim de l'any 2019 sobre l'ocupació. Els autors utilitzen una tècnica anomenada “mètode de control sintètic”. Aquest mètode crea una “Espanya sintètica” a partir d'una combinació ponderada d'altres països europeus que no van experimentar un augment similar de l'SMI.

La conclusió principal és que aquest augment significatiu del salari mínim no va tenir un efecte perceptible sobre el nivell general d'ocupació. Aquest fet es manté fins i tot després de realitzar proves addicionals per verificar la robustesa dels resultats, com ara anàlisis per gènere o edat.

4. Anàlisi Comparativa de la Literatura sobre l'Impacte de l'Augment de l'SMI a Espanya

4.1. Introducció

El període iniciat el 2019 marca un punt d'inflexió significatiu en la història recent de la política salarial a Espanya. L'augment del Salari Mínim Interprofessional (SMI) en un 22,3% aquell any, és el més gran en quatre dècades¹⁵, va trencar amb una llarga tradició d'ajustos principalment lligats a la inflació. Aquesta decisió, seguida per increments addicionals fins arribar als 1.134€ el 2024 (un augment acumulat superior al 54% des de 2018), va situar l'SMI en el centre del debat polític, social i acadèmic. La justificació principal d'aquests increments per part dels governs que han promogut aquestes mesures ha estat la necessitat de garantir salaris dignes, reduir la pobresa laboral i disminuir la desigualtat¹⁶. Aquests pujades han generat preocupacions, especialment des de l'àmbit empresarial, sobre possibles efectes adversos en la creació d'ocupació i l'estabilitat laboral¹⁷.

En aquest apartat, es pretén analitzar de forma comparativa i crítica nou treballs recents que aborden l'impacte de l'SMI des de diferents angles, però sempre centrats en l'augment que es va produir a Espanya l'any 2019.

4.2. Context

L'estudi de Cova (2025), argumenta que estem observant un augment generalitzat de la intervenció estatal en la fixació dels salaris mínims a Europa. Aquesta perspectiva explica que les polítiques del govern espanyol amb l'SMI a partir de 2019 no són només una qüestió d'ideologia (encara que els governs progressistes l'hagin impulsat) sinó que també pot interpretar-se com una

¹⁵ Gorjón et al. (2023)

¹⁶ De Paz-Báñez et al. (2024)

¹⁷ Gorjón et al. (2023)

resposta a un context on la negociació col·lectiva pot tenir dificultats per garantir per si sola salaris adequats a tots els segments del mercat laboral, especialment en sectors de baixos salaris.

Aquestes narratives centrades en l'economia i la vulnerabilitat són clau per a l'acceptació social de la mesura. Per contra, les organitzacions patronals, especialment a Espanya i Alemanya, expressen preocupació per l'erosió de l'autonomia de la negociació col·lectiva i critiquen la “interferència” governamental, una posició reflectida en les declaracions de les patronals espanyoles¹⁸. Els sindicats, per la seva banda, tendeixen a emfatitzar la dimensió social i la lluita contra la pobresa laboral, com també s'observa en el cas espanyol¹⁹.

4.3. El Model Tradicional davant l'Evidència Empírica

Durant molt de temps, l'anàlisi sobre els efectes del salari mínim en l'ocupació s'ha basat principalment en la visió teòrica presentada per George J. Stigler (1946). Aquesta perspectiva neoclàssica parteix del model econòmic basat en la competència perfecta, on les empreses competeixen entre elles i han de pagar el salari que marca el mercat, contractant treballadors només si la seva contribució a la producció cobreix el seu cost. La predicció principal d'aquest model és que si s'estableix un salari mínim per sobre del que el mercat pagaria a alguns treballadors (els menys productius), l'ocupació disminuirà. Les empreses, seguint una lògica de costos, prescindirien d'aquells treballadors que els costen més del que aporten. A més, Stigler considerava que el salari mínim és una eina poc adequada i poc precisa per lluitar contra la pobresa, ja que el salari per hora d'una persona no sempre reflecteix les necessitats reals de la seva família.

En canvi, l'estudi de David Card i Alan B. Krueger (1994) va representar un canvi important perquè va utilitzar una metodologia basada en l'anàlisi de dades reals per avaluar l'impacte d'un augment del salari mínim. En lloc de basar-se només en la teoria, van aprofitar una pujada real del salari mínim a Nova Jersey l'any 1992 com un “experiment natural”. Van comparar com va canviar l'ocupació en 410 restaurants de menjar ràpid a Nova Jersey abans i després de la pujada, amb com va canviar l'ocupació en restaurants similars a Pennsilvània, on el salari mínim no va variar. Aquesta tècnica busca aïllar l'efecte real del salari mínim comparant el grup afectat amb un grup de control similar. També van fer comparacions dins de Nova Jersey, entre els restaurants que van haver d'apujar salaris i els que ja pagaven per sobre del nou mínim.

Els resultats de Card i Krueger van ser inesperats i van contradir la predicció del model tradicional ja que no van trobar proves que la pujada del salari mínim hagués reduït l'ocupació als restaurants

¹⁸ Hidalgo et al. (2025)

¹⁹ Ollé (2025)

de Nova Jersey. De fet, les seves dades suggerien que l'ocupació fins i tot podria haver augmentat lleugerament en comparació amb Pennsilvània i en els restaurants de Nova Jersey més afectats per l'increment. Aquesta conclusió es va mostrar consistent en diferents anàlisis estadístiques.

La diferència clau entre els dos enfocaments està, per tant, en el mètode (raonament teòric enfront d'anàlisi de dades reals amb un disseny quasi-experimental) i en les conclusions sobre l'ocupació. Mentre Stigler aplica la lògica del model competitiu per concloure que la pèrdua d'ocupació és inevitable, Card i Krueger analitzen un cas real i observen que aquesta predicció no es va complir, posant en dubte que el model competitiu simple expliqui sempre bé el que passa als mercats de treball amb salaris baixos.

Aquest resultat inesperat va portar Card i Krueger a suggerir que potser altres models econòmics, menys tradicionals, podrien ser més adequats. Van pensar en models on les empreses tenen cert poder per fixar salaris, conegut tècnicament com a “monopsoni” on no hi ha moltes altres empreses a prop on els treballadors puguin anar. En aquest tipus de situacions, és teòricament possible que un augment del salari mínim pugui portar a un augment de la contractació. Tot i així, Card i Krueger van admetre que tampoc aquests models alternatius explicaven completament totes les seves observacions, com per exemple els canvis en els preus dels menús.

4.4. L'Impacte sobre la Desigualtat i la Pobresa

L'objectiu principal darrere de l'augment de l'SMI del 2019 era de caràcter social, es pretenia millorar les condicions de vida dels treballadors amb salaris més baixos i reduir la pobresa laboral i la desigualtat d'ingressos. Aquesta finalitat contrasta amb la perspectiva econòmica clàssica de Stigler (1946). Aquest autor va sostenir que l'establiment d'un salari mínim per sobre del preu de mercat no només reduiria l'ocupació, sinó que seria una eina ineficaç i mal focalitzada per lluitar contra la pobresa.

No obstant això, l'anàlisi empírica dels efectes de l'increment del 2019 a Espanya, duta a terme per Paz-Báñez et al. (2024) i Arranz i García-Serrano (2025), ofereix conclusions que no coincideixen amb les prediccions de Stigler. Aquesta línia d'investigació, iniciada per Card i Krueger (1995) va introduir metodologies quasi-experimentals més rigoroses, trobant sovint que els increments de l'SMI tenien efectes ocupacionals mínims o inexistents, però sí aconseguien reduir la desigualtat salarial i augmentar els ingressos de les llars de renda baixa.

Els treballs específics sobre el cas espanyol del 2019 reforcen aquesta visió per a un increment de gran magnitud.

Reducció de la Desigualtat Salarial: Tots dos estudis (Paz-Báñez et al., 2024; Arranz i García-Serrano, 2025) documenten una significativa reducció entre la distància dels salaris més baixos (prop de l'SMI) i els salaris una mica superiors es va reduir notablement. L'increment per al grup directament afectat va ser molt important (superior al 20% en comparació amb el grup de control, segons Paz-Báñez et al.). A més, Paz-Báñez et al. identifiquen un efecte indirecte (spillover effect), ja que els salaris situats just per sobre del nou SMI també van experimentar un augment significatiu (entre 3,6% i 3,8% més), un resultat coherent amb l'evidència internacional citada per Card i Krueger.

Augment dels Ingressos Familiars: L'increment del salari individual es va traslladar en un augment significatiu dels ingressos reals de les llars on resideixen aquests treballadors. Arranz i García-Serrano (2025) estimen un guany d'ingressos per a les llars tractades d'entre el 6% i el 8% respecte a llars comparables no afectades. Aquest efecte va ser més intens en els primers decils de renda. Arranz i García-Serrano (2025) quantifiquen l'efecte estimant que la probabilitat de sortir de la pobresa va augmentar en gairebé 3 punts percentuals per a les llars tractades, la qual cosa es traduiria en unes 160.000 llars superant el llindar. Paz-Báñez et al. (2024) conclouen que l'SMI va ser una eina efectiva contra la pobresa laboral. Aquests resultats positius sobre la renda i la pobresa són encara més rellevants si es considera que algunes anàlisis com la d'Arnadillo, Fuenmayor i Granell (2024), que no van trobar un efecte negatiu perceptible de la pujada de l'SMI del 2019 sobre el nivell general d'ocupació. Si l'impacte sobre l'ocupació va ser nul o molt limitat, l'efecte positiu sobre els ingressos dels treballadors afectats té més probabilitats de traduir-se en una reducció neta de la pobresa i la desigualtat sense una contrapartida significativa en termes de pèrdua global de llocs de treball.

Focalització de la Mesura: Un altre argument contra la visió de Stigler és la troballa en tots dos estudis que, a Espanya, els perceptors d'SMI es concentren de manera desproporcionada en llars de baixos ingressos. Arranz i García-Serrano (2025) indiquen que el 60% de les llars amb perceptors d'SMI pertanyen als decils més baixos, i que gairebé dos terços de les llars del primer decil (les més pobres) tenen algun membre cobrant l'SMI. Això implica que, almenys en el context espanyol, l'SMI no és una mesura “mal dirigida”, sinó que aconsegueix focalitzar-se relativament bé en les llars treballadores amb més necessitats.

Reducció Efectiva de la Pobresa: Com a resultat directe de l'augment d'ingressos i la seva focalització, els dos estudis sobre espanya constaten una disminució significativa del risc de pobresa monetària per a les llars afectades. Arranz i García-Serrano (2025) quantifiquen l'efecte estimant que la probabilitat de sortir de la pobresa va augmentar en gairebé 3 punts percentuals per a les llars tractades, la qual cosa es traduiria en unes 160.000 llars superant el llindar. Paz-Báñez et al. (2024) conclouen que l'SMI va ser una eina efectiva contra la pobresa laboral.

Interacció amb el Sistema de Prestacions: Arranz i García-Serrano (2025) aborden la qüestió de si l'augment d'ingressos laborals podria veure's anul·lat per una reducció en la percepció de prestacions socials. Conclouen que, per al cas espanyol, aquesta interacció no va ser quantitativament rellevant, ja que les principals prestacions (atur, pensions) tenen mecanismes de concessió i càlcul que no es veuen directament afectats per increments salarials d'aquesta naturalesa en la majoria de casos. La millora del poder adquisitiu va ser, per tant, neta per a moltes llars.

Tot i que els treballs de Gorjón et al. (2023) i Barceló et al. (2021) se centren en l'ocupació, reconeixen que la reducció de la pobresa i la desigualtat són els objectius de la política d'SMI. A més, Cova (2025) contextualitza l'acció del govern espanyol dins d'una lògica més àmplia de protecció social estatal quan els mecanismes tradicionals de les relacions laborals mostren limitacions.

L'evidència dels estudis espanyols sobre l'increment del 2019 indica que, malgrat les objeccions teòriques clàssiques, l'SMI va demostrar ser un instrument eficaç per millorar els ingressos de les llars més desafavorides, reduir la desigualtat salarial a la part baixa de la distribució i mitigar la pobresa laboral.

4.5. L'Impacte sobre l'Ocupació i la Qualitat del Treball

L'anàlisi dels efectes de l'increment de l'SMI del 2019 sobre l'ocupació constitueix una part clau del debat acadèmic i polític.

L'estudi inicial del Banc d'Espanya (Barceló et al., 2021), emprant una metodologia de diferències en diferències que compara l'evolució de contractes per sota d'un llindar salarial amb un grup de control, va identificar un impacte causal negatiu sobre el creixement net de l'ocupació en els segments de remuneració més baixa. La seva estimació suggereix que l'augment de l'SMI hauria frenat el creixement de l'ocupació total entre 0,6 i 1,1 punts percentuals durant 2019. L'elasticitat estimada per a l'ocupació total (-0,03 a -0,05) se situa en un rang considerat limitat, però no negligible.

L'anàlisi de Gorjón et al. (2023), centrada en les trajectòries individuals i utilitzant tècniques de *matching*, per assegurar la comparabilitat entre treballadors afectats i no afectats, no detecten efectes adversos immediats en els primers mesos post-reforma. Tot i això, a partir del cinquè mes, observen un increment estadísticament significatiu en la probabilitat de transitar a l'atur (+1,7 punts percentuals al cap d'un any) i en la probabilitat de patir una reducció de la jornada laboral (+0,9 punts percentuals al cap d'un any) per als treballadors afectats per la pujada. Aquest impacte

representa un deteriorament mesurable de les perspectives laborals per a aquest col·lectiu. L'elasticitat estimada respecte a la pèrdua d'ocupació (-0,08) és consistent amb les troballes del Banc d'Espanya i amb la mitjana d'estudis internacionals.

Contrastant amb aquestes troballes d'efectes negatius, encara que limitats, l'estudi d'Arnadillo, Fuenmayor i Granell (2024) aporta una perspectiva diferent des d'una anàlisi macroeconòmica. Utilitzant el mètode de control sintètic, que construeix una Espanya sintètica a partir d'una combinació ponderada d'altres països europeus per simular l'evolució de l'ocupació en absència de la pujada de l'SMI, aquests autors conclouen que l'increment significatiu del salari mínim del 2019 no va tenir un efecte perceptible sobre el nivell general d'ocupació a Espanya. Aquesta absència d'impacte es va mantenir fins i tot després de realitzar altres proves, com per exemple, per gènere o edat. Aquesta divergència de resultats podria indicar que, si bé certs grups de treballadors o tipus de contractes van poder experimentar ajustos, el mercat laboral en el seu conjunt va ser capaç d'absorbir la pujada sense una alteració significativa en el volum total d'ocupació.

L'informe del Banc d'Espanya també va estudiar l'impacte sobre les entrades al mercat laboral. Les seves estimacions indiquen que els aturats que prèviament havien tingut salaris equivalents a l'SMI van experimentar una major dificultat per trobar una nova ocupació després de l'increment, un efecte que particularment es va donar entre els joves. Això podria suggerir que l'SMI podria ser, no només un factor de destrucció de l'ocupació existent, sinó també una barrera a la contractació en els segments salarials més baixos.

Els estudis coincideixen que el principal ajust negatiu és la pèrdua de l'ocupació més que la simple reducció d'hores. Gorjón et al. (2023) atribueixen aproximadament dos terços de l'impacte negatiu a la pèrdua d'ocupació. No obstant això, tots dos estudis detecten també un ajust en hores, especialment rellevant per a certs col·lectius (joves i treballadors a temps complet).

Aquests resultats presenten una situació complexa. D'una banda, refuten les prediccions més dràstiques derivades del model estàndard (Stigler, 1946), ja que no s'observa una destrucció massiva d'ocupació. D'altra banda, matisen la visió que es podria derivar de Card i Krueger per a increments molt elevats com l'espanyol, ja que sí que s'identifiquen efectes negatius mesurables, encara que d'abast limitat. Un increment salarial tan gran genera costos laborals que es tradueixen en una certa pèrdua d'ocupació i oportunitats, especialment per als més vulnerables. La conclusió d'Arnadillo et al. d'un efecte nul afegeix una capa addicional a aquesta situació, suggerint que els efectes negatius podrien ser principalment de reassignació sense afectar el total de llocs de treball.

4.6. Efectes per col·lectiu

Els joves (menors de 25-30 anys), tot i ser el grup amb major percentatge de perceptors d'SMI, van patir menys l'efecte de pèrdua d'ocupació. Per altre banda, van experimentar un major ajust via reducció d'hores, transició a temps parcial i més dificultats per trobar feina. En canvi, els treballadors de més edat van mostrar una major probabilitat de perdre el seu lloc de treball. Això podria reflectir diferents capacitats d'adaptació en el mercat laboral. López-Tamayo, Melguizo i Ramos (2022) investiguen específicament l'impacte de l'SMI en l'ocupació juvenil tenint en compte els efectes de desbordament espacial (*spatial spillovers*) entre províncies. La seva anàlisi suggereix que, un cop es controlen aquests efectes espacials, els increments de l'SMI anteriors al 2019 no van tenir, en general, un impacte negatiu significatiu en l'ocupació juvenil. No obstant això, identifiquen una excepció important: el grup d'edat més jove, de 16 a 19 anys, on sí que s'observa un cert efecte negatiu.

En l'evidència sobre diferències per gènere en l'impacte ocupacional, Gorjón et al. (2023) no troba estadísticament conclusions robustes en la probabilitat de perdre la feina, encara que sí patrons diferents en l'ajust d'hores. Cal recordar, però, que Paz-Báñez et al. (2024) suggereixen un impacte positiu en la reducció de la esletxa salarial, donada la major presència femenina en trams d'SMI. La falta d'efectes negatius per gènere trobada per Arnadillo et al. (2024) aniria en línia amb la dificultat per establir clares diferències en la pèrdua d'ocupació a nivell general.

Els treballadors temporals presenten una incidència molt superior d'SMI. L'estudi de Gorjón et al. (2023) indica que els treballadors a temps complet afectats per la pujada van experimentar un impacte negatiu més gran que els treballadors a temps parcial. Això podria suggerir que les empreses tenen més marge d'ajust en les jornades completes o que els treballadors a temps parcial ja partien de situacions on un major ajust no era viable.

Les dades descriptives del Banc d'Espanya (Barceló et al., 2021) mostren una incidència de l'SMI molt elevada en microempreses (menys de 10 treballadors). L'impacte negatiu sobre l'ocupació es concentra de manera desproporcionada en aquest segment empresarial, amb menor capacitat financera i de mercat per absorbir increments de costos.

Segons el sector econòmic de l'activitat:

- L'agricultura, que és on es troba la màxima incidència d'SMI, va registrar una notable caiguda d'afiliació el 2019. Gorjón et al. (2023) detecten un impacte ocupacional negatiu immediat, encara que no sostingut.

- Els serveis, especialment hostaleria, comerç i activitats administratives, on també hi ha una alta incidència, concentren la major part de l'impacte negatiu detectat per Gorjón et al. (2023), tant en pèrdua d'ocupació com en reducció d'hores. L'anàlisi específica del Banc d'Espanya (Barceló et al., 2021) per a l'hostaleria corrobora un impacte negatiu.
- La indústria i la construcció, amb baixa incidència d'SMI, no van mostrar efectes ocupacionals adversos significatius.

L'impacte negatiu sobre la probabilitat de perdre la feina va ser més intens i es va manifestar abans a les regions del Sud d'Espanya que a les del Nord. Aquesta diferència s'atribueix a nivells salarials nominals inferiors i a mercats laborals menys dinàmics al Sud, on l'SMI va tenir un efecte relatiu més gran.

4.7. Síntesi Crítica

Aquesta anàlisi comparativa, que ha considerat tant estudis empírics específics sobre el cas espanyol com perspectives teòriques, revela que la política d'increment de l'SMI a Espanya, especialment la pujada del 2019, va generar tant beneficis socials notables com costos mesurables en l'àmbit de l'ocupació, tot i que l'abast d'aquests últims són objecte de debat segons la metodologia que ha estat utilitzada.

En primer lloc, és fonamental contextualitzar la decisió política d'incrementar l'SMI de manera tan significativa (un 22,3% el 2019, trencant amb dècades d'ajustos lligats principalment a la inflació). Com assenyalava Cova (2025), aquesta mesura s'inscriu en una tendència europea més àmplia d'intervenció estatal creixent en la fixació de salaris baixos, sovint justificada per la necessitat de garantir salaris dignes i protegir els treballadors en segments on la negociació col·lectiva pot tenir dificultats per si sola.

L'evidència analitzada suggereix que aquests objectius socials es van assolir en una mesura significativa. Els treballs de Paz-Báñez et al. (2024) i Arranz i García-Serrano (2025) documenten una reducció de la desigualtat salarial a la part baixa de la distribució. L'increment va beneficiar directament els perceptors d'SMI, però també va generar un “spillover” positiu sobre els salaris lleugerament superiors. A més, aquests estudis van constatar un augment mesurable dels ingressos reals de les llars amb treballadors afectats, un efecte especialment intens en els decils de renda més baixos, portant la contrària a les tesis clàssiques de Stigler (1946) sobre la ineficàcia de l'SMI per combatre la pobresa. Els estudis espanyols indiquen que la mesura estava relativament ben focalitzada, ja que una gran proporció de perceptors d'SMI pertanyen a llars de baixos ingressos. Com a resultat directe, es va observar una disminució significativa del risc de pobresa econòmica i laboral per a les llars beneficiades.

Tot i això, aquesta millora de les condicions socials no va evitar produir possibles efectes negatius en el mercat laboral, o almenys, així ho indiquen diversos estudis centrats en efectes més específics. Tot i que no es va produir una destrucció massiva d'ocupació com preveien els models més pessimistes, els estudis de Gorjón et al. (2023) i Barceló et al. (2021) sí que van identificar efectes adversos mesurables sobre l'ocupació. Aquests es van consistir principalment com una desacceleració en la creació neta d'ocupació en els trams salarials més baixos i, a nivell individual, un increment en la probabilitat de perdre la feina o de patir una reducció de la jornada laboral per als treballadors afectats, segons Gorjón et al (2023). L'evidència també suggereix que l'augment de l'SMI podria haver creat barreres a la contractació per a determinats col·lectius, com els joves o els aturats, que buscaven feina en aquests nivells salarials. L'ajust sembla haver actuat principalment a través de la pèrdua d'ocupació (destrucció o menor creació), encara que l'ajust d'hores també va ser important.

No obstant, aquesta visió d'impactes negatius, encara que acotats, es veu contrastada per altres anàlisis amb un enfocament macroeconòmic (nivell total d'ocupació en tota l'economia d'un país). Concretament, l'estudi d'Arnadillo, Fuenmayor i Granell (2024), que utilitza el mètode de control sintètic per comparar l'evolució de l'ocupació a Espanya amb un grup de països europeus similars, no va trobar un efecte perceptible de la pujada de l'SMI del 2019 sobre el nivell general d'ocupació. Aquesta absència d'impacte a nivell macroeconòmic, que es manté en anàlisis per gènere o edat, suggereix que els efectes negatius observats en estudis més microeconòmics podrien no haver-se traduït en una pèrdua neta de llocs de treball per al conjunt de l'economia, o que altres factors van compensar aquests efectes. Aquesta diferència ressalta la importància de la metodologia i el nivell d'anàlisi a l'hora d'avaluar els impactes de l'SMI.

És important afegir que els efectes negatius sobre l'ocupació, quan s'han identificat, no es van distribuir uniformement. Entre els més afectats es troben els treballadors de més edat (amb més risc de perdre la feina), les microempreses (amb menor marge per absorbir costos), sectors com l'agricultura, l'hostaleria o el comerç (amb alta incidència d'SMI), i les regions del Sud d'Espanya (amb mercats laborals menys dinàmics). Pels joves, l'impacte es va notar més en la reducció d'hores o la dificultat per trobar feina que en la pèrdua directa de l'ocupació existent. Les conclusions de López-Tamayo et al. (2022) apunten a una major vulnerabilitat del segment més jove (16-19 anys) i la rellevància dels efectes espacials. Els treballadors a temps complet afectats van experimentar un impacte negatiu més gran que els de temps parcial en alguns dels estudis.

En definitiva, l'anàlisi comparada de la literatura sobre l'SMI a Espanya després del 2019 dibuixa un panorama complex. L'increment va demostrar ser una eina per a la redistribució, millorant els ingressos de les llars més desfavorides i reduint la desigualtat i la pobresa laboral. Però aquests guanys socials van coexistir amb uns costos laborals que, segons l'enfocament, es consideren

limitats i concentrats en segments vulnerables del mercat de treball (traduïts en menor creació d'ocupació o major risc de pèrdua de feina per als afectats), o bé no perceptibles a nivell agregat. La magnitud de l'increment sembla haver estat clau per fer emergir aquests efectes diferencials, que potser no serien detectables amb augments més moderats. Això subratlla la necessitat de trobar un punt mig en la política d'SMI, buscant un equilibri entre la protecció social i la minimització dels impactes no desitjats sobre l'ocupació, i la importància de continuar investigant amb diverses metodologies per entendre completament les seves conseqüències.

5. Conclusions

L'anàlisi de l'impacte de l'increment del SMI de l'any 2019 amb l'objectiu de garantir ingressos dignes i protegir els treballadors indica que els objectius plantejats es van assolir en una mesura considerable. S'ha documentat de manera consistent una reducció de la desigualtat salarial a la part baixa de la distribució. L'increment va beneficiar directament els perceptors d'SMI i també va generar un efecte indirecte positiu sobre els salaris lleugerament superiors. Aquest fet contrasta amb visions més tradicionals sobre la possible ineficàcia de l'SMI per combatre la pobresa.

A més, aquests augments salarials individuals es van traduir en un augment perceptible dels ingressos reals de les llars amb treballadors afectats, un efecte especialment intens en els trams de renda més baixos. Els estudis realitzats a Espanya apunten que la mesura va estar relativament ben focalitzada, atès que una proporció significativa dels perceptors d'SMI pertanyen a llars amb ingressos reduïts. Com a resultat directe, es va observar una disminució rellevant del risc de pobresa, tant monetària com laboral, per a les llars beneficiades.

Tot i això, l'augment no va estar exempt d'efectes en el mercat laboral. Tot i que no es va materialitzar una destrucció massiva d'ocupació, com alguns models teòrics podrien preveure, diversos estudis van identificar efectes adversos mesurables, sobre l'ocupació. Aquests es van manifestar principalment com una desacceleració en la creació neta de llocs de treball en els trams salarials més baixos i, a nivell individual, un cert increment en la probabilitat de perdre la feina o de patir una reducció de la jornada laboral per als treballadors afectats. L'evidència també suggereix que l'augment de l'SMI podria haver generat certes barreres a la contractació per a determinats col·lectius, com els joves o les persones desocupades. L'ajust sembla haver operat principalment a través d'una menor creació d'ocupació o un lleuger augment de la seva destrucció, encara que l'ajust en el nombre d'hores treballades també va ser un factor a considerar.

Aquests resultats subratllen la importància d'un calibratge acurat en la política de l'SMI, buscant un equilibri que maximitzi la protecció social i la reducció de la desigualtat, alhora que minimitzi els impactes no desitjats sobre l'ocupació, especialment en els col·lectius més vulnerables.

Bibliografia

- Arnadillo, J. J., Fuenmayor, A., & Granell, R. (2024). The relationship between minimum wage and employment. A synthetic control method approach. *The Economic And Labour Relations Review*, 1-21. <https://doi.org/10.1017/elr.2024.44>
- Barceló, C., Izquierdo, M., Lacuesta, A., Puente, S., Regil, A., & Villanueva, E. (2021). *Los efectos del salario mínimo interprofesional en el empleo: nueva evidencia para España* (Documento Ocasional n.º 2113). Banco de España.
- Card, D., & Krueger, A. B. (1994). Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania. *The American Economic Review*, 84(4), 772–793. <http://www.jstor.org/stable/2118030>
- Cova, J. (2025). State intervention in low-wage work: Politics, social actors, and increased governmental control in the setting of the minimum wage. *European Journal Of Industrial Relations*. <https://doi.org/10.1177/09596801241311850>
- De Paz-Báñez, M. A., Sánchez-López, C., & Asensio-Coto, M. J. (2024). Effects of the Minimum Wage (MW) on Income Inequality: Systematic Review and Analysis of the Spanish Case. *Economies*, 12(9), 223. <https://doi.org/10.3390/economies12090223>
- Gorjón, L., De Lafuente, D. M., & Romero, G. (2023). Employment effects of the minimum wage: evidence from the Spanish 2019 reform. *SERIEs*, 15(1), 1-55. <https://doi.org/10.1007/s13209-023-00291-1>
- Hidalgo, E. S. (2025, 20 gener). La patronal de las pymes rechaza el alza del SMI: “No está la empresa española para más subida de costes”. *El País*. <https://elpais.com/economia/2025-01-20/la-patronal-de-las-pymes-rechaza-el-alza-del-smi-no-esta-la-empresa-espanola-para-mas-subida-de-costes.html>
- ILO. (2014). *Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations*. ILC, 103rd Session, 2014, Report III (Part 1B). Geneva: International Labour Office.
- Índice General Evolución Salario mínimo interprofesional. (2025). Recuperat l'1 de maig de 2025, de <https://www.mites.gob.es/estadisticas/bel/SMI/index.htm>
- INE - Instituto Nacional de Estadística. (2025). *Glosario de conceptos*. INE. Recuperat l'1 de maig de 2025, de <https://www.ine.es/DEFIne/es/concepto.htm?c=4453>
- INE - Instituto Nacional de Estadística. (2025). *Glosario de conceptos*. INE. Recuperat l'1 de maig de 2025, de <https://www.ine.es/DEFIne/es/concepto.htm?c=4455#:~:text=Parados%20son%20todas%20aquellas%20personas,es%20decir%2C%20disponibles%20para%20un>
- Learning portal - Propensity score matching-difference in differences (PSM-DiD) method | EU CAP Network. (2019). Recuperat l'1 de maig de 2025, de https://eu-cap-network.ec.europa.eu/training/evaluation-learning-portal/learning-portal-propensity-score-matching-difference-differences-psm-did-method_en

López-Tamayo, J., Melguizo, C., & Ramos, R. (2022). Minimum wages, youth employment and spatial spillovers: New evidence for Spain. *Applied Spatial Analysis And Policy*, 15(3), 891-917. <https://doi.org/10.1007/s12061-021-09428-w>

Stigler, G. J. (1946). The Economics of Minimum Wage Legislation. *The American Economic Review*, 36(3), 358–365. <http://www.jstor.org/stable/1801842>